

Ehinokozes medikamentozās ārstēšanas rezultāti Latvijā

Sniedze Laivacuma^{1,2}, *Ludmila Vīksna*¹

Rīgas Stradiņa universitāte, Latvija

¹ *Infektoloģijas un dermatoloģijas katedra,*

² *RSU doktorantūra*

Ievads. Ehinokoze ir parazitoze, kura izplatīta visā pasaulē. Pieņemts uzskatīt, ka tā vairāk skar Āzijas valstis, galvenokārt Ķīnu, Eiropas centrālo daļu, bet pēdējos gados veikto pētījumu dati liecina par šīs infekcijas slimības izplatības reģiona paplašināšanos, jo, balstoties uz 2003. gadā uzsāktā Eiropas Savienības ehinokozes monitoringa datiem, ir aizvien vairāk reģistrētu saslimšanas gadījumu. Situācijas nopietnību nosaka tas, ka šai saslimšanai sākuma posmā nav specifisku klīnisko simptomu un parasti tā tiek atklāta vēlinā stadijā. Pilnīga izārstēšanās ir panākama, pielietojot ķirurģisku un medikamentozu ārstēšanu, bet, tā kā vēlinā stadijā parazitāta izplatība ir plaša, bieži vien radikāla operācija nav iespējama un pacientiem ir indicēta ilgstoša antiparazitāra terapija, lai palēninātu procesa progresēšanu.

Darba mērķis. Apkopot datus par ehinokozes medikamentozās ārstēšanas pielietojumu un rezultātiem.

Materiāls un metodes. Analizētas RAKUS stacionāra "Latvijas Infektoloģijas centrs" stacionārās un ambulatorās kartes pacientiem ar apstiprinātu ehinokozes diagnozi, izvērtējot pielietotos medikamentus, seroloģiskos datus (*Echinococcus spp.* IgG, *Echinococcus granulosus* IgG IHA, *Echinococcus* IgG WB) un ultrasonoskopiskās izmeklēšanas datus dinamikā.

Rezultāti. Tika apkopoti ehinokozes medikamentozās ārstēšanas rezultāti 93 pacientiem 10 gadu ilgā laikposmā (2002.–2012. gadā). *E.granulosus* infekcija ir apstiprināta 90 (97%) gadījumos un *E.multilocularis* infekcija – 3 (3%) gadījumos. 90 (97%) pacienti ir saņēmuši ārstēšanas kursus ar Albendazolu, 2 pacienti – Albendazolu un Mebendazolu, bet 1 pacients – tikai Mebendazolu. Pacients vidēji ir saņēmis 3 ārstēšanas kursus (maksimāli 15 un minimāli 1 ārstēšanas kursu) aplūkotajā laikposmā. Vidēji pacients saņem 1,7 (maksimāli 7) ārstēšanas kursus gadā. Vidējais ārstēšanas ilgums bijis 2,3 gadi, bet 1 pacientam tas sasniedzis 8 gadus. 15 (16%) pacientiem ir bijuši 3 secīgi antiparazitārās terapijas kursi. Izvērtējot ārstēšanas rezultātu, analizējot seroloģiskos un ultrasonoskopiskos datus, 24 (26%) pacientiem ārstēšana bija veiksmīga – pastāvīga seroloģiska remisija (*Echinococcus spp.* IgG, *Echinococcus* IgG WB negatīvs) un ultrasonoskopiski parazitārā perēkļa regresijas pazīmes, 2 (2%) pacientiem bija vērojama tendence seroloģiskajiem rādītājiem mazināties, 2 (2%) pacientiem bija vērojams recidīvs, kad pēc sasniegtas seroloģiskas remisijas, nelietojot medikamentus, antivielu līmenis atkal pieauga, 47 (50%) pacientiem Albendazola lietošanas rezultātā nebija vērojama seroloģisko rādītāju līmeņa mazināšanās. Analizējot ultrasonoskopijas datus pacientiem, kuriem terapijas laikā nemazinājās seroloģiskie rādītāji, 13 (28%) gadījumos bija vērojama negatīva dinamika – ehinokozes perēkļa palielināšanās vai jaunu perēkļu parādīšanās.

Secinājumi. Izvērtējot iegūtos rezultātus, var secināt, ka terapijas shēmas diemžēl ir dažādas un lielākoties neatbilst PVO rekomendētajai, kad pamatterapija ilgst vismaz 3 secīgus antiparazitārā preparāta kursus, bet inoperablos gadījumos pat vairākus gadus katru dienu. Jādomā, ka nepietiekami ilgā un secīgā terapija ir par iemeslu tam, ka pusei pacientu netiek sasniegts seroloģisks uzlabojums un daļai (~30%) ir vērojama pasliktināšanās, izvērtējot ultrasonoskopiskos datus.